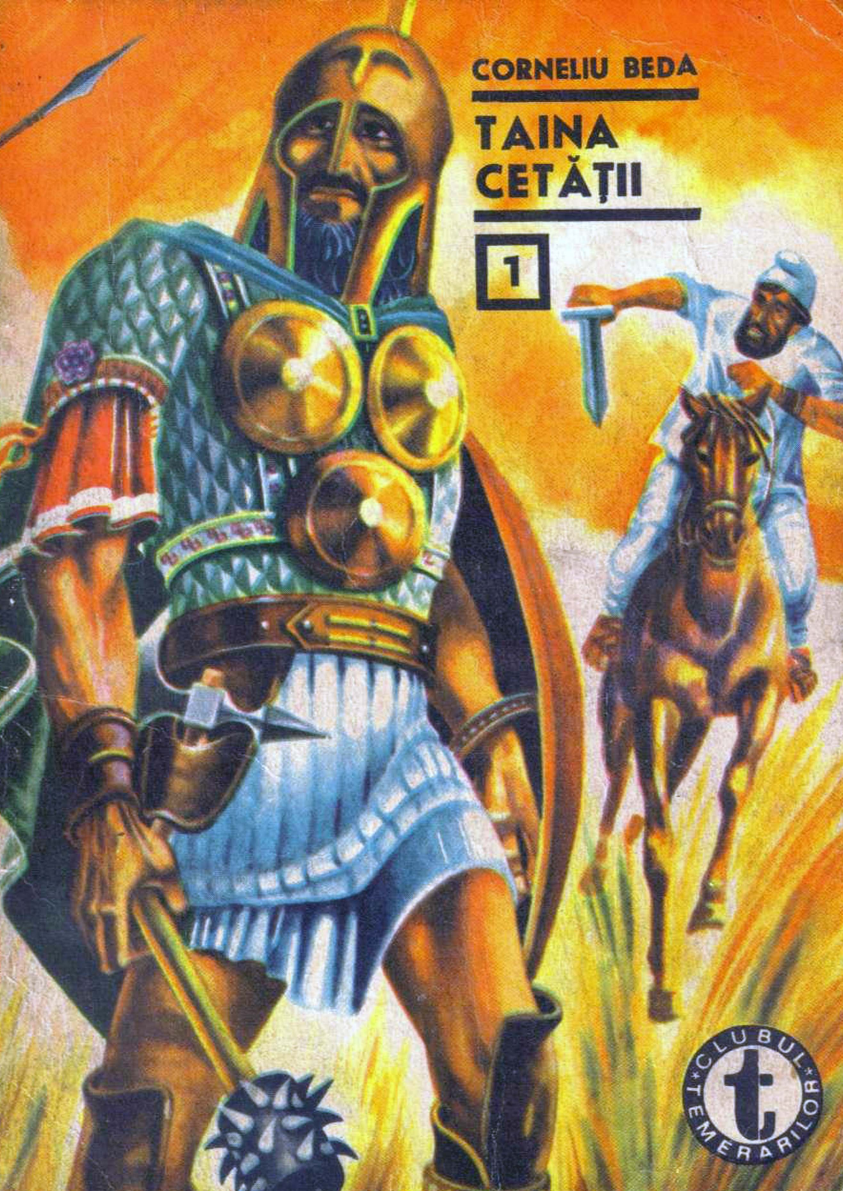

CORNELIU BEDA

TAINA CETĂȚII

1

C O R N E L I U B E D A

T A I N A C E T Ă Ț I I

T A I N A C E T Ă Ț I I

T A I N A C E T Ă Ț I I

T A I N A C E T Ă Ț I I

T A I N A C E T Ă Ț I I

T A I N A C E T Ă Ț I I

T A I N A C E T Ă Ț I I

E D I T U R A T I N E R E T U L U I

Çoperta de ALBIN STĂNESCU

În primăvara aceea friguroasă, crestele cele mai înalte ale munților Hemus¹ erau acoperite din belșug cu zăpadă. Rîul Hebros² fluiera turbat la vale, purtînd, în afara sloiurilor de gheață, stejari smulși din rădăcină, vite moarte, ba, ici și colo, cîte un cadavru care apărea și dispărea printre crestele înspumate.

Alexandru era obosit. De o săptămînă călărea într-una, aproape fără a face popas. Pornise în campanie³ la începutul lunii maunychion⁴. Înainta acum prin Moesia, avînd în spate vîrfurile semețe ale munților Rhodope.

Blestemați să fie tribalii ! Această seminție din Tracia Centrală îi dăduse de furcă și tatălui său, Filip, dar el nu mai apucase să-i supună, căci murise pe neașteptate la nunta fiicei sale, ucis de mîna lui Pausanias. Acum Alexandru, odraslă regească, era stăpîn al întregii jumătăți răsăritene a peninsulei și hegemon al Greciei învinse cu doi ani mai înainte, dar nu îngenuncheată.

¹ Hemus — denumire antică a munților Balcani.

² Hebros — rîul Marița din R. P. Bulgaria.

³ Evenimentele au avut loc în anul 335 î.e.n.

⁴ Maunychion — aprilie-mai, după calendarul grecesc antic.

Tribalii, care locuiau aproape de Istros¹, îi dăduseră multă bătaie de cap. În loc să pornească împotriva regelui persan Darius Codomanul, trebuia să se războiască prin aceste ținuturi sălbatice cu niște barbari al căror conducător nu știa nici măcar să scrie.

Alexandru moștenise de la învățătorii săi, în special de la Aristotel, înclinarea spre virtute, și-i plăcea înțelepciunea, de aceea își adunase pe lângă el mulți învățați de seamă. Avusese chiar pe drum, după ce trecuseră de Philippopolis, o discuție aprinsă cu Filip din Acarnania, medicul de la curtea sa.

Aristotel, care lua parte la campanie, ascultase în tăcere, zîmbind înțelegător. Ce înțelept, dar totodată plin de sine e acest tînăr rege, care încă nu împlinise 21 de ani !

Îi prezicea un viitor glorios, căci dovedise a fi meșter în luptă încă de mic. În bătălia de la Cheronea, în Beoția, unde tatăl său îi încredinșase flancul stîng al armatelor macedonene, tînărul Alexandru — pe atunci în vîrstă de numai 18 ani — care schimbase de mult sabia de lemn cu una de fier, se dovedise a fi un bun strateg. Grecii, văzîndu-l pe tînărul înflăcărat care izbea cu lancea în stînga și în dreapta, se speriaseră crezînd că însuși zeul Apolo coborîse din strălucitorul său car de aur pentru a-i pedepsi.

¹ Istros — denumirea veche a fluviului Dunărea, numit local Donaris.

Nu-i plăcea însă filozofului că tînărul rege avea o fire lesne schimbătoare. Vîrsta îi dădea dreptul să fie năvalnic, și-i plăcea ambiția lui, dar uneori se mînia repede și atunci să-i ferească zeii pe cei care-l supăraseră ! Era totuși mulțumit că prefera virtutea și gloria plăcerii și bogăției.

Alexandru, deși era foarte obosit, făcu totuși un semn suitei sale să se grăbească. Nu-și cruța calul. Pe Bucefal călărea numai în bătălii, în alte ocazii folosea alți cai. Era grăbit să-i înfrîngă definitiv pe tribalii nesupuși. Înaintea campaniei din Persia îl mai aștepta răfuiala cu illirii de pe Savus ¹.

Regele era echipat pentru luptă. Sub platoșa dublă de în purta o cămașă siciliană, iar coiful de fier lucea în bătaia soarelui, crud încă. În jurul gîtului avea un guler înalt de fier, cu pietre scumpe, iar pe umăr, legată cu o agrafă, o mantie aleasă. Nu purta asupra lui alte arme decît o sabie ușoară și un pumnal scurt, cu mînerul bătut în pietre scumpe, trofeu dăruit de tatăl său după lupta cu Atheas, bătrînul rege al sciților, ucis în bătălie la respectabila vîrstă de 90 de ani. După înfrîngerea lui Atheas, Filip îi ocupase ținuturile, stăpînind și statul odrizilor.

Alături de Alexandru călărea Ptolemaios al lui Lagos. În imediata sa apropiere erau Filotes și Nicanor, fiii

¹ Savus — riul Sava din R.S.F. Iugoslavia, afluent al Dunării.

bătrînului ostaș Parmenion, rămas în Macedonia, la Pella, bolnav. Perdicas și Nearhos se aflau în stînga regelui. Puțin mai în spate era uriașul Aristofanes, din garda sa personală, mereu gînditor. Xenodohos din Caria și Artemion din Colofon, din alaiul regelui, discutau cu aprindere, arătînd spre rîul ce se vedea șerpuiind în față, la o parasangă¹ distanță. Antigene, între două vîrste, încruntat, privea la cer cu singurul său ochi, clătînd nemulțumit din cap. Sub arcada stîngă avea orbita goală, căci nu-i plăcea să-și pună nimic peste locul unde altă dată fusese ochiul, pierdut la asediul cetății Perinthos. Se mîndrea însă cu acest lucru, căci săgeata care-l lăsase chior îi fusese sortită lui Filip al II-lea.

În spate se întindea armata macedoneană, la care se adăugaseră 1 500 de tessalieni și oșteni recrutați din rîndul tracilor, dintre creștonai și trauși, ciconi și odrizi. Nucleul armatei îl forma detașamentele macedonene, călărima grea, alcătuită din hetairi, „însoțitorii” regelui, numărînd aproape 1 600 de ostași, aleși din rîndul celor mai de seamă macedoneni. Urma falanga pezetairilor, detașament nobil și bine încheșat, cu o disciplină de fier, formată din aproape 7 000 de pedestri greu înarmați, în majoritate țărani liberi care serveau în armata

¹ Parasangă — unitate de lungime în Grecia antică, echivalentă cu 5 322 m.

regelui. Împărțiți în grupe de câte 50 de oameni, pe 16 sau chiar mai multe rînduri, falangiștii își purtau lungile lor sarissai, sulițele care măsurau peste 10 coți¹, pe umerii celor din față.

Rîndurile lor strînse, cu sulițele întinse, semănau cu țepii unui arici uriaș. Pe lături înaintau hispapiștii, ușor înarmați, din care o parte, agema, constituia garda personală a regelui.

Aproape de sfîrșitul coloanei, se afla serviciul tehnic al armatei, format din catapulte, mașini de asediu, turnuri de atac și altele, serviciu condus de Diades.

Curînd, numeroasa coloană se apropie de malul rîului Asamus², înaintînd spre soare-apune. Helios își cobora încet, încet sulițele de foc spre asfințit.

Trecuseră 3 zile de cînd nobilul Syrillo fusese ucis într-o ciocnire cu illirii. Cetatea Nausipara era îndoliată, căci Syrillo fusese mîna dreaptă a lui Syrmos, conducătorul tribalilor. În cetate se înălța fumul jertfelor aduse celui dispărut. Tribalii se pregăteau de ospăț. Curînd, după ceremonia arderii celui mort, trebuiau să

¹ Un cot — 1,50 picioare sau 0,4436 m. Sulițele macedonene măsurau de obicei între 5—6,25 m. lungime.

² Asamus — rîu în R. P. Bulgaria, numit azi Osăm. Se varsă în Dunăre, în dreptul orașului Nikopol.

Înceapă întrecerile care se organizau în asemenea prilejuri.

În piața cetății domnea însă veselia. Cel dispărut era acum fericit, căci pleca în împărăția umbrelor, unde avea să ducă o viață mult mai bună. Numai Henda era întristată, căci dintre soțiile lui Syrillo, marii preoți nu o aleseseră pe ea, ci pe morocănoasa de Sala, ca să-l întovărășească pe soțul ei în lumea fericirii, după ce va fi sugrumată.

Acum, în piață, ceremonia funebră se apropia de sfârșit. Din Syrillo nu mai rămăsese decît o grămăjoară de oase și cenușă. Curînd o uriașă movilă va acoperi totul. La ceremonie participau nobilii și poporul de rînd, ba chiar și sclavii. În fața de tot se aflau marii preoți.

Liniștea fu curmată deodată de un tropot de cal. În piață își făcu apariția un călăreț cu calul plin de spume. Fața tînără a războinicului tribal șiroia de broboane de sudoare. Răsufla sacadat. Abia trăgîndu-și sufletul, el rosti cîteva vorbe care produsera neliiniște :

— Macedonenii ! Macedonenii ! Vin ca un puhoi !

Ca la un semnal, toți se strînseră în jurul lui, punîndu-i întrebări. Femeile începură să țipe. Din rîndul nobililor se desprinsă un bărbat înalt, aproape un uriaș, întunecat la față, cu părul blond ieșindu-i rebel de sub cușmă. Pelerina scumpă, prinsă la umeri, îi atîrna pușin mai jos de genunchi.

— Tăcere ! Să se facă liniște ! Ce este, Serper, unde sînt macedonenii ?

— Nobile Syrmos ! Slăvite tată ! Se apropie armata dușmană !

— Pe unde sînt ? Straja ce a păzit pînă acum ? N-am dat poruncă să mi se vestească din vreme orice mișcare ? ! Doar știți cu toții că fiul lui Filip nu va lăsa nerăzbunată rușinea pățită de tatăl său. Hai, Serper, vorbește, unde se află oastea lui Alexandru ?

— Sînt încă departe, la multe aruncături de săgeată, dar sînt numeroși și înaintează destul de repede.

— Cenușa celor morți în bătălii va mirosi a sînge. Trebuie să le arătăm străbunilor că le sîntem urmași demni. Vom ridica la luptă întreg poporul ca să-l primim cum se cuvine pe Alexandru.

Cuvintele conducătorului îi mai îmbărbătară pe tribali.

— Mărite Syrmos, grăi Darvis, să ferim femeile și copiii de primejdie și să-i trimitem spre Donaris.

— Zergis, ia cîțiva oameni și du-i pe cei nevolnici spre fluviu. Tu, Darvis, strînge cetele, căci dușmanii nu trebuie să ne afle nepregătiți. Rămîi la cetate ca să te îngrijești de cele de cuviință. Serper !

— Spune, mărite tată !

— Adună-ți ostașii. Îi vom aștepta pe dușmani la defileu.

Curînd, în piața din centrul cetății nu mai rămase țipenie de om. Toți plecaseră grăbiți să se pregătească de luptă. Femeile, speriate, își strigau copiii. Numai

lîngă osemintele lui Syrillo, din care mai ieșeau aburi, Sala privea cerul cu ochii sticloși.

Syrmos, însoțit de cîteva sute de războinici călări, unii cu arcurile și tolba cu săgeți pe umăr, iar alții cu topoarele prinse lîngă șa, cu lănci sau cu praștii, trecură rîul Asamus, care se afla chiar în fața cetății. Conducătorul tribalilor voia să aștepte armata dușmană între cele două dealuri împădurite, care se înălțau la cîteva aruncături de săgeată depărtare de celălalt mal al rîului. Îi va ține piept dușmanului pînă ce Zergis duce la loc adăpostit femeile și copiii din Nausipara.

Se auzeau deja tropotele cailor macedonenilor, ca un vuiet înfundat, ieșind parcă din măruntaiele pămîntului. Serper își orînduise oamenii în stînga drumului, sus pe creastă, iar Syrmos în partea cealaltă. Curînd, primele șiruri de ostași dușmani își făcură apariția la capătul celălalt al defileului. Alexandru nu trimisese ostași pentru recunoaștere, ci înainta cu toată armata. În față erau o parte din hetairi și cîteva grupuri de falangiști. După cum făcuse socoteala Eumenes, pînă la Nausipara mai era de mers puțin, vreo 10 stadii și nu se observa nici o mișcare ce să dea cît de cît de bănuît.

Tăcerea din jur îl apăsa totuși pe rege. Ar fi fost bine să trimită cîțiva călăreți în recunoaștere. Tocmai se pregătea să-i spună lui Aristofanes să înainteze pînă

În fruntea coloanei, pentru a da semnalul de oprire. În aceeași clipă, ceva ca fulgerul îi trecu prin fața ochilor și îl văzu pe uriașul din gardă cum se îndoiaie într-o parte, gemînd. Alexandru rămase încremenit, căci o săgeată venită parcă din cer străpunsese brațul stîng al lui Aristofanes, iar sîngele țîșni cu putere din rană.

Din spate, Harpalos îi strigă :

— Păzește-te, rege !

Alexandru abia avu timp să se încline într-o parte și o stîncă uriașă îl atinse în coapsă, rupîndu-i pelerina. Calul, speriat, necheză, îndoind picioarele din față, gata să-l arunce pe rege din șa.

Ostașii începură să strige :

— Ne atacă tribalii !

De sus, de pe creastă, de o parte și de alta, prinseră să curgă, ca o avalanșă, bolovani mari, de al căror zgomot răsunau întinderile din jur. Oameni și animale se învălmășiră. Cîțiva oșteni, cu capetele zdrobite, se prăbușiră la pămînt cu cai cu tot. Pentelos, unul dintre prietenii lui Alexandru, bătu aerul cu mîinile și căzu ucis la pămînt, cu pieptul străpuns de o lance. Novas, din alaiul regelui, muri la fel de groaznic, cu gîtul străpuns de o săgeată. Mentos închise ochii pentru vecie, vîrfurile săgeții ieșindu-i prin ceafă. Lentorados se sfîrși în chinuri, cu bazinul zdrobit de un bolovan.

Alexandru își pierdu pentru un timp cumpătul. Se uita disperat cum oștenii săi, mulți dintre ei îmbătrîniți

în războaie, i se prăvăleau sub ochi sau se pierdeau cu totul, sărind de pe cai.

Garda însă nu-l părăsise pe rege. Aristofanes, deși rănit, îl apăra pe Alexandru, ferindu-l de săgețile care se loveau de scutul său, îndoindu-se ca ramurile bătute de vînt. Regele își dădu seama că dacă nu ia o hotărîre grabnică, armata sa va fi pierdută, chiar dacă dușmanii nu erau prea numeroși.

— Ostași ! strigă el. Nu vă pierdeți cumpătul ! Aduceți-vă aminte de Cheroneea !

Alexandru se însenină cînd văzu că sentimentul de mîndrie învinsese panica. Ostașii din preajma lui se regrupară.

Molipsiți parcă, cei din fruntea coloanei se îndepărtară în goană de locul prăpădului. Ostașii de pe margini descălecară, încercînd să urce pe culme.

Din flancuri, soldații macedoneni se năpustiră asupra dușmanilor. Hispapiștii, mai ușori, reușiră să se cațere prin ploaia de bolovani și de săgeți pînă sus, pe creastă, intrînd în luptă directă cu tribalii. Curînd, ostașii lui Alexandru prinseră și mai mult curaj, mai ales după ce-și dădură seama că dușmanii lor erau într-adevăr puțini la număr.

Syrmos era mulțumit de rezultatul acestei prime în-căierări. Oameni și cai zăceau în drum, unii încremeniți pentru totdeauna, alții trăindu-și ultimele clipe. Țipetele răniților se împleteau cu îndemnurile la luptă ale comandanților macedoneni. Conducătorul tribalilor îi făcu

semn lui Serper, care ținea piept dușmanilor de cealaltă parte a drumului și dădu semnalul de retragere. În goană, tribalii coborîră în partea cealaltă a dealului, spre Nausipara.

Luptătorii lui Syrmos ajunseră la vadul râului Asamus, pe care-l trecură împruscînd stropii în toate părțile. În urma lor năvălea armata macedoneană, dar era prea tîrziu. Porțile înalte ale cetății se închiseră cu zgomot. Sus, pe metereze, ostașii tribali pregătiseră cele necesare pentru un oaspete ca Alexandru. Smoala clocotea în vase mari, iar arcurile erau încordate.

Primele rînduri de dușmani fură parcă măturate. Smoala fierbinte se revărsă peste ziduri, într-un șuvoi negru. Carnea sfîrîia puternic, totul în jur mirosind a ars. Asaltul dat de falangă asupra porții se termină cu un eșec.

Era momentul ca Diades să-și arate măiestria. Berbecele și turnurile de atac intrară în luptă. Macedonenii atacau cu înverșunare, după rușinea îndurată. Primele victime căzură și de o parte, și de alta. Ostașii lui Alexandru fură respinși de la porți. Tribalii luptau cu dîrzenie, ca leoaicele ai căror pui erau în primejdie. Darvis căzu, imediat însă alți luptători îi luară locul. Mașinile lui Diades începură să lovească puternic în ziduri. Poarta grea se clătină încet, încet, apoi se prăbuși, îngropînd sub ea pe tribalii care erau în spate. Macedonenii năvăliră în cetate, ca un puhoi. Falangiștii înaintară cu țepii lor, ținîndu-i la distanță pe tribali, iar

hispapiștii luptau pe laturi. În fruntea tribalilor, ca un tigru încolțit, lupta Syrmos, măreț ca un zeu, cu barba fluturînd, cu lancea înspăimîntătoare care se înfîgea de fiecare dată în dușman. Calul i se prăbuși, lovit de o săgeată. Fără să țină seamă de faptul că putea fi zdrobit sub copitele cailor, Serper descălecă, continuînd să lupte lîngă tatăl său cu fața încordată, luminată parcă de un foc lăuntric. Tribalii făcură front în jurul lui Syrmos, apărîndu-se plini de dîrzenie. Cu fețele împietrite, și-roind de sudoare amestecată cu sînge, loveau cu sulile, despicau țeștele dușmanilor lor, zdrobeau coifurile strălucitoare, se încăierau în luptă corp la corp. Securile coborau fulgerător, țintindu-i pe macedonenii, pumnalele rămîneau înfipite în piepturi. Ostașii regelui împînziră însă toată cetatea, ocupîndu-i toate laturile. În învălmășeala de nedescris nu mai știai aproape cine atacă și cine se apără. Strigătele tribalilor răsunau puternic în iureșul bătăliei, pentru îmbărbătare.

— Lovește ! Lovește ! se auzea ici și colo.

Văzînd puhoiul de dușmani care năvăleau mereu, Syrmos își dădu seama că superioritatea numerică a armatei regelui îi va copleși, fără a le da răgaz să-și revină aici în cetate. Afară de asta, nu-i putea lăsa pe cei evacuați în voia soartei. Continua să lovească înfrigurat, zdrobindu-i pe dușmanii care se apropiau de el, dar apărarea slăbea.

Serper, care lupta alături, obosise și curînd mișcările i se încetiniră. Brațul lui lovea din ce în ce mai slab. O lance venită ca din văzduh îl lovi cu putere, dîndu-l peste cap. Curînd, trupul lui nu se mai văzu printre mormanele de leșuri.

Syrmos încremeni pentru o clipă. Cu fața împietrită, cu privirea cruntă, tribalul izbi cu și mai multă putere. Tribalii, văzîndu-l pe Serper ucis, făcură cerc în jurul conducătorului, apărîndu-l. Poarta din spate se deschise lăsînd să iasă resturile armatei lui Syrmos, care părăsea cu amarnică durere cetatea ocupată și fiul drag răpus.

Urmărit de dușmani, el își conduse cetele risipite spre Donaris, gonind fără răgaz.

După o goană fără popas, Syrmos ajunse cu cele cîteva sute de războinici, care-i mai rămăseseră, pe malul fluviului Donaris. Zergis îl întîmpină, privind la conducătorul său pe care moartea lui Serper, fiul său drag, îl înăsprise parcă și mai mult. Își iubise fiul, dar îl dorea se pare mai mult înfrîngerea suferită. Nu renunțase însă la luptă. Era hotărît să răzbune moartea tribalilor căzuți la Nausipara. Își dădea seama că mîndrul Alexandru, mîniat de grelele pierderi, va căuta să-l zdrobească, să-l facă să se tîrască la picioarele sale, cerîndu-i iertare. Va spera degeaba fiul lui Filip să-l

vadă pe el umilindu-se ! Mai bine moartea, decât dezonoarea !

Syrmos era mulțumit de faptul că Zergis își îndeplinea cu cinste misiunea, adăpostindu-i pe cei nevoznici pe un ostrov din mijlocul fluviului, aproape de ținuturile unde, pe malul celălalt, la geți, stăpînea Otornea, șeful unei puternice uniuni de triburi. Uniunea era destul de bine încheată. Teritoriul ei se întindea pe malul stîng al fluviului Donaris, de la sucii care locuiau în regiunea unde Alutus¹ avea gura de vărsare, pînă la piri, iar în sus, înspre miazănoapte, către Ursa, pînă aproape de burii din dealurile getice.

Pe malul stîng se vedeau luptătorii cu arcurile pregătite de luptă și faretrele pline cu săgeți. Sus, pe malul stîncos, se înălța cetatea Zimidava, unde își avea sediul Otornea. Cu el locuiau și conducătorii militari. Ceilalți geți trăiau în bordeiele din jurul cetății.

Otornea reușise să unifice sub conducerea sa triburile din jur, a căror populație număra multe mii de suflete. E drept că Syrmos, conducătorul sucilor, i se opusese vreme îndelungată lui Otornea, care era respectat de întregul sfat al uniunii și de adunarea poporului înarmat. Chiar cu o zi înainte, cînd Zergis sosise la cetate, Syrmos îl înfruntase pe conducătorul get în plină adu-

¹ Alutus — vechea denumire a Oltului.

nare, spunându-i că prezența tribalilor în rîndurile lor va atrage primejdia macedoneană. Sfatul acceptase însă propunerea lui Otornes ca Zergis să fie ajutat, iar Syraxos, mîniat, părăsise adunarea, sub privirile nemulțumite ale războinicilor, care clătinau din bărbi, supărați de ieșirea lui Syraxos. Asta le mai lipsea acum, cînd dușmanii se aflau aproape de hotar !

Syrmos trecu fluviul cu o monoxilă¹, însoțit de cîțiva războinici tribali, și urcă pînă la cetate. Însoțitorii săi rămaseră puțin mai în urmă. Otornes, împreună cu o parte din sfat, îl aștepta la poarta cetății, în fața valurilor de pămînt. Se înclină în fața lui Syrmos, rostind :

— Bine ai venit la noi, prea nobile Syrmos ! Zeii să te aibă în paza lor, pe tine și pe tovarășii tăi. Am primit veste de năpasta care s-a abătut asupra ta. Cum s-a sfîrșit bătălia ?

— Bine te-am găsit, slăvite Otornes ! Zeii se pare că și-au întors privirile de la mine. Am părăsit cetatea care acum e numai scrum. Piețele din Epir și alte ținuturi grecești se vor umple cu sclavii traci. Macedonenii au trecut prin sabie ținuturile dintre Illiricum și Pontus Euxeinos. Am venit să-ți cer sprijin și adăpost, căci Alexandru, mai crud parcă decît tatăl său, nu-ți va ocoli ținuturile, chiar dacă mă vei ajuta sau nu. Regele

¹ Monoxilă — barcă scobită dintr-un singur trunchi de copac.

a plecat cu puține provizii și, pentru că vrea să-i supună pe illiri, jefuiește așezările și apoi pîrjolește totul în cale.

Otornes încruntă sprîncenele stufoase. Temutul șef al uniunii, înalt și bine legat, cu ochii de culoarea azurului, clătină capul încadrat de o bogată coamă blondă, strînsă sub pileum, căciulița de lînă.

Era îmbrăcat la fel ca și războinicii săi, dar avea ceva care-ți dădea a înțelege că este cel mai de seamă om de acolo. Deasupra cioarecilor strîmți, purta o cămașă despicată în părți și legată cu un brîu lat de piele. Peste haina cu mîneci, încrețită, avea o mantie bogată de postav grecesc, prinsă în umeri cu o fibulă¹ de argint. În partea stîngă îi atîrna o spadă scurtă de fier, iar în dreapta purta un pumnal din care se vedea numai mînerul galben de os. Arcul și tolba cu săgeți i le ducea însoțitorul său. Acesta avea pe umeri o șubă cu blana pe dinăuntru, nu prea lungă. Părul îi era prins tot sub pileum. Barba, tăiată scurt de tot, scotea parcă și mai mult în relief albeața pielii. Era mult mai tînăr decît conducătorul uniunii.

— Ambițiosul fiu calcă pe urmele tatălui său, rosti Reciper, tovarășul lui Otornes.

— Cîmpia de lîngă Donaris e presărată de oasele celor pe care Filip al II-lea i-a mînat încoace. Oare

¹ Fibulă — agrafă.

fiul său dorește să treacă fluviul la întoarcere pe un morman de leșuri macedonene ? Cinstite Syrmos, unde sînt ceilalți luptători ai tăi ? Întrebă Otores.

— Cred că au trecut fluviul, spre ostrov, răspunse tribalul.

— N-ar fi mai bine să-i aduci încoace ?

— Știam că ești un oaspete bun, și-ți mulțumesc pentru acest lucru, dar cred că e mai potrivit să-mi las oamenii pe ostrov.

Se uitară spre mijlocul apei unde se afla o limbă de pămînt plină de păduri bătrîne. Într-adevăr, ultimele monoxile se apropiau de malul din dreapta ostrovului, luptînd din greu cu valurile stîrnite de curentul apei.

— Nobile Otores, aș vrea să-ți spun cîteva vorbe tainice, rosti conducătorul tribal, uitîndu-se la Reciper care, schimbînd cîteva priviri cu Otores, se retrase spre grupul de războinici geți, printre care se afla și Syraxos ce se uita cu priviri piezișe la tribal.

După ce vorbi cu șeful tribalilor, Otores îl chemă pe Reciper :

— Du-te și adună-i pe toți locuitorii în cetate. Dă veste celor de la cîmp să se îndrepte încoace în grabă. Strînge-i pe luptători și trimite un călăreț sus, pe deal, la pășune, să-i mîne pe copii cu vitele aici. Pescarii să-și lase tolbele și năvoadele și să pună mîna pe arcuri. Cei de la cuptoare să-și părăsească lucrul și să atîșe focul, căci meșterii vor avea de lucru. Tu, Syraxos,

adună-ți cetele. Dacă zeul războiului ne va fi prielnic, iar Gebeleizis, stăpînul cerului, se va îndura de noi, atunci vom avea izbîndă, căci avem provizii destule mulțumită lui Zamolxis, tatăl pămîntului. Sfatul să rămînă aici, căci trebuie să-i consultăm pe zei. Ducis este aici ?

— Da, slăvite Otornes, spuse Reciper.

— Să vină încoace. Sorții l-au ales pe el să meargă în solie la puternicul Gebeleizis.

Ducis apăru în fața lui Otornes. Știa ce-l așteaptă, dar primea moartea, dacă aceasta le va aduce izbîndă. Nici un mușchi nu tresări pe fața lui cînd membrii sfatului se strînseră în jurul său, cu fețele solemne.

La ceremonie participa întreg poporul din jurul cetății.

În jurul lui Ducis cîțiva războinici făcură cerc, ținînd cîte trei sulii. Alții, apucîndu-l pe Ducis de mîini și de picioare, îl aruncară în sus. Un murmur prelung străbătu adunarea cînd solul trimis la zeu căzu între sulii, străpuns în cîteva locuri de vîrfurile ascuțite. Gura lui încleștată nu lăsă nici un geamăt să iasă. Printre buzele strînse se prelinseră cîteva firișoare de sînge. După cîteva clipe, își dădu ultima răsufflare.

— Zeii fie lăudați ! Ne-au primit jertfa ! Ducis să fie ars cu toată cinstea cuvenită ! rosti Otornes.

Războinicii tîrîră într-o parte trupul celui mort. Locuitorii așteptau cu sufletul la gură hotărîrile conducătorului lor.

— Războinici ! Trebuie să ne pregătim de luptă aprigă, pe viață și pe moarte. Dușmanul să simtă că toată suflarea de pe aceste meleaguri îi este potrivnică.

Spre seară, pregătiți de luptă, mii de războinici coborîră pînă la malul fluviului, sorbindu-i unda ce-i înviora și-i îmbărbăta pentru primejdia care îi pîndea.

Vîntul duse pînă departe cuvintele jurămîntului lor sacru.

Ce fuseseră vorbele tainice pe care i le spusese Syrmos conducătorului get ? De ce se ferise de Reciper, ajutorul acestuia, și de ceilalți luptători ?

...Cu toată fuga neașteptată, Zergis reuși să evacueze, o dată cu femeile și copiii, cea mai mare parte din tezaurul lor. Acest neam de traci avusese ascunse în tainițele cetății Nausipara bogății care ar fi stîrnit priviri lacome.

Syrmos își dădu seama că trebuie să ceară ajutor lui Otornes ca să ascundă tezaurul, deoarece s-ar fi putut întîmpla ca să fie nevoit să părăsească în grabă ostrovul.

O dată cu lăsarea nopții, el puse, împreună cu Zergis, tezaurul într-o monoxilă și porni singur spre cetate.

Otornes îl aștepta sub malul abrupt al fluviului, la câteva zeci de picioare de cetate, spre soare-apune. Când apăru Syrmos, getul îi făcu semn tribalului să-l urmeze, coborînd în apă, lîngă țarm.

„Unde vrea oare să mă ducă?” gîndi Syrmos.

Otornes înlătură ierburile care păreau de cînd lumea crescute în perete, pînă la nivelul apei aproape și, dînd la o parte un bolovan, dispăru deodată din fața tribalului. Apoi reapăru dintre ierburi, trăgîndu-l pe Syrmos după el. La lumina torței pe care o aprinse Otornes, tribalul văzu că se află într-o grotă, plină cu apă pînă la genunchi. Îl urmă pe get într-un tunel strîmt, care urca.

Getul se opri și, apăsînd în perete, deschise o ușiță de lemn. Pătrunseră într-o altă grotă, unde se afla ascuns tezauful uniunii getice conduse de Otornes, tezaur de a cărei existență se știa, dar de care nimeni, afară de conducătorul get, nu putuse spunc că i-a văzut ascunzișul.

După ce depuseră comoara în grotă, dispărură la fel de nevăzuți. Acum, pe cei doi, afară de lupta împotriva macedonenilor, îi unea și o taină comună, neștiută de nimeni.

Magas privise din cetate cum Alexandru, o zi după stabilirea tribalilor lui Syrmos pe ostrov, apăruse pe malul drept al Istrosului, unde-și instalase tabăra.

Grecul îl trimisese pe sclavul Dades să tragă cu urechea la discuțiile geților în timpul prînzului. Deși se pripășise de multă vreme la cetate, nu prea era privit cu ochi buni de acești barbari care zîmbeau în bărbi cînd îl vedeau purtîndu-și veșnic în veșminte unelele de scris, cu ajutorul cărora Magas făcea socoteala fiecărui obol¹, fiecărei drahme cîștigate sau pe care avea să o cîștige, ca intermediar al cetății Odessos, de pe țărmul vestic al Pontului, în aceste locuri.

Deși trăia de mult printre acești „sălbatici“, cum îi numea, Magas își păstra veșmintele după moda ateniană. Deasupra chitonului, prins de umeri cu o fibulă și strîns în talie cu un cordon, purta himationul, mantie al cărei capăt îi era aruncat peste umăr. Pe cap grecul avea un pilos².

Nu erau de lepădat afacerile pe care le făcea aici, la această cetate. Negustorii din orașele pontice, în schimbul podoabelor, al stofelor scumpe, al vinurilor și al untdelemnului limpede ca lacrima, al armelor strălucitoare sau al banilor, primeau din belșug cereale și vite, piei sau lemne de construcție, miere aromată și sclavi, marfă vorbitoare care găsea căutare pretutindeni. Din acest negoț, Magas știa întotdeauna să-și ia bucățița lui.

¹ Obolul era cea mai mică unitate monetară la greci, avînd o greutate de 0,72 g. O drahmă avea 6 oboli.

² Pilos — pălăriușă de pîslă, cu boruri foarte mici sau fără boruri.

Iată, tocmai acum i se ivise prilejul să-și înzecească averea pe care o purta mereu asupra sa, în sân, în pungi de piele.

Alexandru va trebui să fie darnic, dacă voia să nu întârzie mult pe aceste meleaguri, deloc primitoare pentru cine venea cu gânduri de vrăjmășie. Doar îi cunoștea bine pe geți. În urmă cu puțin timp, Magas asistase cu groază la uciderea unor hoți care veniseră cu bărcile din susul Istrosului. Iată, i s-a ivit prilejul să plece de aici mai repede decât se aștepta. Dacă n-ar fi fost întâmplarea aceea nenorocită, n-ar fi stat el aici. Își amintea totul...

...În urmă cu câțiva ani, Magas locuia la Odessos, vechea colonie grecească. Afacerile îi mergeau strună, corăbiile lui întorcându-se întotdeauna cu pîntecul pline de provizii, lemne și mai ales cu sclavi. Dar iată că în fața cetății apăruse Filip al II-lea, care-și flutura amenințător flamurile. Magas făcea parte din sfatul cetății și, ca mulți alți oameni de vază, se împotrivise predării Odessosului în mîna macedonenilor. Nu se știe cum s-ar fi terminat asediul, dacă șiretul de Filip n-ar fi atras de partea lui, cu bani și alte făgăduieli, o parte din membrii sfatului. Orașul, ajutat de sciți, dușmanii lui Filip, renunță la alianța cu ei și chiar îl ajută pe rege să-i înfrîngă. Nimeni nu bănuia că Magas, înciudat de alianța cu macedonenii, care i-ar fi tăiat sursele de câștig, organizase un complot împotriva regelui macedonean. Din prostie însă, Magas,

cu chef fiind, scăpase cîteva vorbe în fața nevestei sale, aceasta le întinsese și „prietenii“ făcură restul. Magas se trezise cu casa înconjurată de ostași macedoneni, ca un șoarece prins în cursă. Nevasta, ca să-și răscumpere într-un fel vina, îi ținuse de vorbă pe ostași, pînă ce Magas fugise prin ușița dosnică, pierzîndu-și urma. De atunci, Magas jurase să nu mai calce la Odessos, dar făcea afaceri cu negustorii de acolo, pe care îi cunoștea bine.

În schimbul trădării, îi va cere lui Alexandru să-l ia cu el.

Încet, încet, în mintea lui Magas încolți un plan. Singur nu putea însă face nimic. Pe cine să se bizuie aici ?

Magas observase că Syraxos nu privea cu ochi buni alianța lui Otornes cu tribalii. Asistase și la cearta dintre el și Otornes. Îl știa pe Syraxos lacom, dornic de mărire. Iată omul de care avea nevoie !

Ieși din camera pe care o ocupa în cetate și, ca din întîmplare, se opri la Syraxos. Acesta se pregătea să doarmă puțin.

— Ce dorești, Magas ? Lasă-mă acum, sînt obosit.

— Zeii te vor răsplăti, puternice Syraxos. Tribalii sînt frații voștri și trebuiesc ajutați.

Syraxos strînse din buze, înciudat. Frați ! De unde o mai scosese Magas și pe asta ?

— Grecule, vād că ai chef de vorbă, nu-i așa ?

— Mărite Syraxos, observ oboseala de pe chipul tău, dar nu mă lasă inima să cred că nu ești mulțumit de alianța cu tribalii.

— Ce te face să crezi acest lucru ?

— Păi, cui i-ar conveni, dacă este respectat ca și cinstitul Syraxos, această alianță ? Eu nu pierd nimic, nici nu câștig, dar tu, în loc de un singur șef, vei avea doi, căci luptătorii noștri văd că se bucură să lupte sub conducerea lui Syrmos, de a cărui veste s-a auzit. Îmi place de Reciper, căci s-a lipit bine pe lângă Otornes.

Syraxos scrișni din măsele, enervat pe acest grec. Parcă nu-i ajunge că și așa Otornes îi stă ca un spin în ochi.

— E mare lucru să conduci uniunea, slăvite Syraxos. Dacă Otornes moare în luptă, iar Syrmos va rămîne în viață, tare mă tem că el sau Reciper îi va lua locul. Tribalii nu se mai întorc în ținuturile lor pîrjolate, unde nu mai sînt în siguranță. Dacă Alexandru trece dincoace și va ocupa cetatea și aceste locuri, nici pe tine, Syraxos, n-o să te cruțe, căci doar sucii pe care-i conduci sînt supuși lui Otornes.

— Sucii nu vor fi niciodată supuși, ci aliați cu Otornes.

— Da, dar uniunea o conduce deocamdată Otornes și nu puternicul Syraxos.

— Ce dorești, grece, de la mine ?

— Nu doresc nimic, nobile Syraxos, dar Alexandru e înțelegător dacă vede supunere. Ce rost are să te împotrivești unui rege atât de puternic? Și pentru cine? Dacă regele va fi învins, vei câștiga ceva? Pe când altfel... Lui nu-i trebuie pământul vostru, ci are nevoie de liniște la graniță și răsplătește cu mărinimie pe cei ce-l ajută să aibă această liniște.

— Cine știe ce planuri urzești, Magas. Vrei să mă ademenești? Dacă nu termini cu aceste vorbe murdare, te voi străpunge imediat și cîinii îți vor sfîșia trupul.

— Văd că e mai bine să plec, Syraxos. M-aș fi bucurat să te știu mare conducător și toate triburile din jur să asculte de tine. Vrei să-ți pierzi viața degeaba? Te las acum, căci trebuie să fii odihnit înaintea bătăliei. Soarta nu o cunosc decît zeii și poate că în curînd vei fi chemat în tărîmul fericirii veșnice.

Și Magas se îndreptă spre ușă, făcîndu-se că pleacă. Syraxos, pe care vorbele lui îl tulburară, își aminti de nopțile cînd se chinuia la gîndul că trebuie să asculte de Otores. Ciuda i se trezi din nou, mai puternică parcă.

— Ia stai, Magas, puțin. Ce vrei să-mi propui?

— Dacă te vei supune regelui, nu vei avea decît de câștigat. Victoria lui Alexandru înseamnă și victoria ta, Syraxos. Tu ai să ajungi conducătorul uniunii și de asta am eu grijă să vorbesc cu regele. Ascultă ce-ți propun eu și dacă nu-ți place, atunci mă poți ucide.

După o vreme, Magas coborî în camera sa, mulțumit. Un zîmbet drăcesc îi stăruia pe față.

Zăbovi un timp în cetate, apoi se îndreptă în taină spre malul fluviului, ferit de frigul nopții de pelerina aruncată pe umeri.

Alexandru încercase zadarnic să ocupe ostrovul. Malul rîpos și nepotrivit pentru acostare, cursul repede al apei făcuseră ca atacul macedonenilor să nu reușească.

Tribalii, ascunși printre stînci și copacii prăvăliți lîngă țărm, își trimiteau de pretutindeni săgețile lor de bronz cu trei muchii, purtătoare de moarte.

Una dintre bărci, condusă de Antigene cel chior, reuși să atingă țărmul, dar încercarea îndrăzneată o plăti scump de tot. Lovit de o săgeată în singurul său ochi, Antigene se prăbuși cu un geamăt adînc în fundul monoxilei.

Harpalos blestema pe cel ce-și purtase lancea spre brațul său drept, care nu-i mai folosea la nimic acum.

Tînărul rege, cuprins de mînie și neputință, dădu ordin de retragere. Eumenes din Cardia, care conducea cancelaria regească și redacta „efemeridele“, însemnările curente, veni cu propunerea să se trimită o solie la Syrmos, ca să se predea, în schimbul făgăduielii de a li se cruța viața lui și tovarășilor săi. Răspunsul primit îl făcu pe Alexandru să turbe și mai mult de furie. Syrmos refuzase propunerea regelui.

De unde avea tribalul atîta curaj, Alexandru nu putea să priceapă.

La lăsarea nopții răcoroase de primăvară, Alexandru se retrase în cort, obosit. Tocmai cînd era pe cale să așipească, perdeaua cortului se dădu într-o parte, lăsînd să apară figura chinuită de dureri a lui Aristofanes, uriașul din gardă, care-și smulsese singur săgeata din braț. Pe chipul lui suferința se întipărise adînc.

— Rege, un străin de pe celălalt mal vrea să-ți vorbească.

Alexandru era mirat. Cine putea fi? Oare vreo iscoadă? Îi făcu semn lui Aristofanes să-l aducă în cort.

Magas, căci el era, pătrunse înăuntru și se închină smerit, pînă la pămînt, în fața regelui.

— Slăvite și puternice rege, fie ca Zeus să vegheze asupra ta cu grijă și să-ți aducă izbîndă.

— Cine ești tu și ce vrei de la mine?

— Sînt Magas, grec din Odessos și locuiesc la geții de dincolo de fluviu care se încumetă să-l ajute pe Syrmos, dușmanul tău. L-am cunoscut bine pe slăvitul tău tată și vreau să te ajut să-i înfrîngi.

— Cu ce poți să-mi fii tu de folos?

— Îi cunosc bine pe geți, le cunosc toate slăbiciunile. Pe Syrmos îl poți îngenunchea numai dacă-l

supui pe Otores, conducătorul geților, care și-a trimis o parte din oaste spre ostrov, la tribali, și-i ajută cu provizii.

— Au oaste multă geții ?

— Cam 140 de sute, din care a treia parte sînt călăreți. Dacă-i lovești însă pe neașteptate, vor da repede înapoi.

— Ia ascultă, grecale, nu cumva mă minți ?

— De ce să fac asta, slăvite rege ? Știu că ești mărinimos și, dacă binevoiești, mă iei cu tine.

— Spune, grecale, unde găsesc bărci ca să pot trece Istrosul dincolo ?

— Locuitorii de pe acest mal au ascunse în rîpe, în trestia de baltă, monoxilele pe care n-au apucat să le treacă dincolo. Cînd voi pleca de aici, să-mi dați cîtiva oșteni, să le arăt locul. Și apoi mai e și Syraxos, adăugă greul, zîmbind viclean.

— Cine e Syraxos ?

— Conducătorul sucilor, de lîngă Alutus. Nu este prea mulțumit că Otores și nu el conduce uniunea. În schimbul unui preț bun și al făgăduielii că-l vei ajuta să ajungă șef, îi va vinde pe ai săi, întorcîndu-i spatele lui Otores. El cunoaște cum sînt orînduite străjile pentru la noapte și ne-am înțeles ca împreună să le înlăturăm.

Cînd ai să vezi o luminiță pîlpîind de trei ori sub mal, dincolo, la miezul nopții, atunci poți să pornești

fără grijă cu oamenii tăi. Geții se cred în siguranță. Dacă zeii nu-ți vor fi împotrivă, mâine le poți aduce jertfe pentru izbîndă.

Alexandru nu știa ce să mai creadă. Dacă grecul nu mințea, atunci zeii erau de partea lui. Dar dacă acest Magas minte? Ia să vadă, e vorba doar de o cursă, sau grecul vrea într-adevăr să-l ajute?

— Magas, dacă planul tău se va dovedi bun, atunci vei fi răsplătit cum se cuvine. Eu cred însă că ar fi mai bine ca după înlăturarea străjilor getice, să treci înapoi, împreună cu Syraxos de care vorbești. S-ar putea ca vreunul dintre geți să observe cînd luminezi și atunci dă alarma.

Alexandru se uită la fața lui Magas. Acesta rămăsese la fel de liniștit ca și înainte.

— Bine, mărite rege, precum dorești. Și acum, dă-mi voie să mă întorc la cetate, căci timpul zboară. Mă așteaptă Syraxos.

Magas se înclină adînc în fața lui Alexandru, ieșind din cort.

Regele făcu semn unui ostaș să meargă împreună cu grecul spre locul unde erau ascunse monoxilele locuitorilor.

Apoi, Magas urcă în barca sa, trecînd pe furiș la geți, pe celălalt mal.

Îl găsi pe Syraxos la locul știut. În sfîrșit, sosise clipa mult așteptată!

Spre seară, în cetate se lăsase o liniște deplină. Nu-

mai străjile stăteau neclintite la locurile lor, căutînd să observe orice mișcare. Syrmos și cu Otores se retraseră spre încăperile lor, după ce trecură pe la posturile de pază.

Bezna învăluisese pămîntul și cerul, iar dincolo de fluviu, pe malul drept, nu se vedea nimic.

Zadarnic își slobozîră arcașii getici săgețile spre cerul negru, lipsit de stele, pentru a-l ajuta pe Gebelzis să împrăstie norii, căci fața zeului rămase la fel de întunecată.

Profitînd de întuneric, Syraxos, urmat îndeaproape de Magas, merse tiptil spre posturile de pază dinspre soare-răsare. Straja, care căuta să pătrundă cu privirea în beznă, le simți pașii, întorcîndu-se repede spre ei, dar Syraxos îl lovi în spinare cu pumnalul și getul se prăbuși fără suflare, cu fața spre fluviu.

Una cîte una, străjile fură doborîte, căci bezna îi ajuta pe cei doi trădători.

După ce tîrîră leșurile celor uciși din fața cetății, Syraxos și cu Magas se îndreptară spre malul abrupt dinspre soare-apune.

Synda, getul de strajă de acolo, unul dintre războinicii de seamă, le simți pașii mai repede și îndreptă lancea spre ei.

— Cine-i acolo ? întrebă el.

Magas nu mai făcu nici un pas. Syraxos înaintă spre Synda, liniștindu-l cu cîteva vorbe.

— Cine mai este cu tine ? întrebă getul.

— Unul dintre însoțitorii mei. Ia stai, ascultă cu atenție, spuse el, parcă se aude ceva pe lângă mal.

Cînd Synda întoarse capul, Syraxos îl și lovi. Pumnalul se înfipse adînc în ceafa străjii. Synda scoase un strigăt, înăbușit repede, căci Syraxos îi acoperi gura. Rănită de moarte, straja getică se prăbuși de pe mal.

Alexandru răsufală liniștit cînd un ostaș din gardă îi anunță sosirea celor doi.

— Gata ? întrebă el cînd Magas i se înfățișă.

— Da, slăvite rege. A mers destul de greu, dar nu te paște nici o primejdie.

— Deocamdată ține acești bani, spuse Alexandru, aruncîndu-i două pungi dolofane. După victorie vei primi restul.

Alexandru, dînd ultimele ordine, se pregăti să treacă Istrosul. Nu putea transporta cu monoxilele decît vreo 4 000 de pedestrași și 1 500 de călăreți. Bineînțeles, va mai face cîteva drumuri !

Perdicas și cu Seleucos rămaseră pe malul drept, ca să taie o eventuală retragere a geților.

Monoxilele încărcate cu ostașii macedoneni porniră fără zgomot. Expediția condusă de Alexandru făcea un ocol mare, ca să poată cădea în spatele geților. Cu-rînd, ajunseră dincolo.

Alexandru avea o bucată bună de mers, prin lanurile de grîu, peste care falangiștii treceau fără milă, culcîndu-le la pămînt cu lungile lor sulii. În urma

falangei urma călărimea, hetairii, conduși de însuși Alexandru.

Apoi, călărimea înaintă spre dreapta. Filotes îl însoțea pe rege, iar fratele său Nicanor îi purta spre cetatea Zimidava pe ostașii săi, pedestrașii, în formație de careu.

Alexandru chibzuise mult la planul de atac. Voia să-i înconjoare pe geții din cetate și să-i facă să vină în vârful sulitelor sau să se prăvălească în ape.

În momentul când macedonenii atacară cetatea, geții, năuciți, pierdură clipe prețioase căutând să-și dea seama despre ce este vorba. Nu se așteptau la acest atac. Macedonenii reușiseră să pătrundă dincolo de valurile de pământ, dând asalt la porți.

Luptătorii geți, cu greu dezmeticiți, trecură lângă intrare și arcașii ieșiră din cetate, întinzându-și arcurile și slobozind o ploaie de săgeți care rări mult rîndurile macedonenilor. Călăreții geți începură să curgă din cetate. Când află despre atacul neașteptat al lui Alexandru, Otores, buimăcit, chemă repede ajutoarele care mai erau pe lângă el, trimițându-le să organizeze apărarea.

I se păru ciudat că nici o strajă nu semnalase apropierea macedonenilor. Nu cumva fuseseră ucise ?

Strigătele răsunau peste tot, în ambele tabere, în graiuri diferite.

— Atacă ! Atacă ! strigau ostașii macedoneni.

— Ucide ! Ucide ! Moarte macedonenilor ! se auzeau urletele geților ascunși după valurile de pământ.

Intrară în lupta directă și hispapiștii, ușori și mobili, reușind să facă o spărtură de câteva picioare în spatele cetății.

Peste tot zburau lănci și săbii rupte, săgețile se întretaiau curgînd din toate părțile.

Bordeiele locuitorilor, incendiate, ardeau ca niște torțe, luminînd locul bătăliei. Uneori, încleștarea era corp la corp, geții mai iuți reușind să răstoarne pe greii macedoneni. Cel trîntit era pierdut, căci rămînea nemișcat la pământ, cu pumnalul înfipt în gîtlej sau cu craniul despicat de secure.

Topoarele tribalilor și ale geților se ridicau și coborau fără încetare, lovind în plin.

Falanga macedoneană înaintă în rînduri compacte, reușind să pună stăpînire pe poarta cetății, în care intrară zeci de suliți.

După încă un asalt, poarta căzu la pământ cu zgomot.

În cealaltă parte, hispapiștii largiseră spărtura, astfel că geții se văzură prinși din două părți.

Otornes și Syrmos luptau alături și loveau fără să greșească vreodată. Parcă erau vrăjiți, de nu-i atingeau nici o lance, nici o sabie. Din platoșele celor care nimereau sub securea lui Syrmos nu rămîneau decît țandări amestecate cu oase zdrobite. Lancea unui ma-

cedonean îl atinse în umăr, dar Otornes îi veni de hac dușmanului, străpungându-i pieptul cu sabia lui încovoiată. Reciper, aflat lângă ei, lovea și el neobosit. După ce ucise un ostaș ce încerca să-și arunce sulita spre Otornes, se opri puțin, ștergându-și fața. Peste câteva momente, alt macedonean căzu mort la pământ, cu umărul despicat.

Loviturile, strigătele luptătorilor împletite cu nechezatul cailor răniți, produceau o larmă de nedescris.

După un timp însă, apărătorii cetății, înconjurați din două părți, se văzură îngrămădiți într-un colț. Câteva zeci de geți călări țîșniră prin spărtura făcută în partea de miazănoapte a cetății, pierind în întineric. În stepele din interiorul țării, unde fusese trimisă cea mai mare parte din populația care nu putea lupta, puținii luptători rămași sperau că vor găsi scăpare pentru ei și familiile lor.

Reciper trecuse în celălalt colț al cetății unde nu se ivise dușmanul. Mărimea cetății, a cărei lungime depășea 400 de pași, nu dăduse putință dușmanului s-o înconjoare cu forțe suficiente. Prin spărtura făcută chiar de geți, ajutorul lui Otornes dirija evacuarea femeilor și a copiilor care rămăseseră la cetate aco-perindu-le retragerea.

Otornes își dădu seama cu durere că nu vor mai putea rezista mult. Trebuia să-și cruțe luptătorii rămași în viață și să se retragă spre ostrov, dacă mai avea timp.

Macedonenii îi înconjurau tot mai mult. Abia mai avea loc să miște sabia.

Acum nu mai era luptă, ci un adevărat măcel. Printre picioarele cailor se zvîrcoleau luptătorii geți, răniți de moarte. Ici și colo, macedonenii mai cruza la inimă ridicau în vârful sulitelor pruncii pierduți de mamele lor, strivindu-i de ziduri.

Mai rezista numai grupul condus de cei doi, înconjurați din toate părțile de dușmani.

Otornes îi făcu semn lui Syrmos și, urmați de ultimii luptători care se retrăgeau pas cu pas, lovind încă în dușmani, dispărură în încăperile cetății, trăgînd ușa după ei.

Cu greu macedonenii pătrunseră în încăperile din mijloc. Geții dispăruseră însă fără urmă, de parcă-i înghițise pămîntul.

Degeaba scotociră toate ungherele, căci nu găsiră nici o urmă care să le arate unde pieriseră ultimii luptători geți.

La auzul acestei vești, Alexandru mușcă din buze pînă la sînge.

Negru de furie, îl străpunse pe tessalianul care-l anunțase că nu mai găsise pe nimeni.

Cînd se gîndi să trimită oștenii spre malul fluviului, era deja prea tîrziu.

Departe, pe apă, cu tot întunericul, se distingeau cîteva umbre lunecînd în direcția ostrovului.

Magas și Syraxos, a căror lipsă nu se observase în

Învălmășeala din timpul bătăliei, își dădură seama că fugarii scăpaseră, retrăgându-se spre ostrov, unde puteau opune o rezistență îndelungată.

Ca să nu piardă prin fuga celor doi tot ce cîștigaseră cu trădarea, îi propuseră lui Alexandru un nou plan, pe care acesta îl aprobă, dornic să-i vadă îngenunchind pe dușmanii săi.

Cînd soarele se înălță pe cer, Magas și cu Syraxos urcară într-o barcă, vîslind în cea mai mare viteză spre ostrov, urmăriți cu înverșunare de cîteva bărci pline cu ostași macedoneni.

Alexandru, mîngîiat oarecum de victoria obținută și de bogata pradă de cereale și vite, miere și ceară, piei, arme și altele găsite în cetate, porunci lui Meleagru și Filip, nobilii din apropierea lui, să transporte totul pe celălalt mal al Istrosului.

După ce macedonenii uciși fură îngropați cu cinstea cuvenită — și nu erau de loc puțini ! — regele aduse bogate jertfe lui Zeus Olimpianul și lui Heracles.

Hotărî să mai rămînă pe malul stîng pînă va izbuti acțiunea pusă la cale.

Strîngîndu-și războinicii care erau pe ostrov, precum și pe cei care ajunseseră acolo după bătaie, aceștia orînduind paza cu multă grijă, schimbînd mereu străjile. Cu controlul lor fu însărcinat chiar Syraxos, căci Re-

ciper, abia sosit pe insulă, după ce evacuasese populația în cîmpia din interiorul țării, se culcase zdrobit de oboseală, căzînd într-un somn greu.

În aceeași seară, după cum fusese înțelegerea, Antipatros, deghizat în get, sosi la întîlnirea cu Magas, în locul dinainte stabilit. Syraxos îndepărtase straja din vreme.

Grecul îi spuse planul său :

— Mîine, la miezul nopții, cei doi vor fi în mîinile voastre. Ne vom întîlni tot în acest loc, spre care-i vom atrage fără să bănuiască ceva. Vreau să-i văd și eu închinîndu-se slăvitului rege Alexandru. Și acum mergi, nobile Antipatros, să nu ne găsească împreună cine nu trebuie, căci atunci tot planul nostru se va duce de rîpă.

— Nu uita, Magas, că dacă regele îi va avea prinși pe dușmanii lui, te va umple de onoruri, iar tu, Syraxos, vei deveni stăpînul acestor ținuturi.

Nici grecul, nici conducătorul sucilor nu-și putură ascunde mulțumirea la auzul acestor făgăduieli.

— Rămîneți cu bine și fiți cu ochii în patru, rosti macedoneanul, grăbindu-se de plecare.

Magas răsufală ușurat cînd barca în care se urcase Antipatros, însoțit de încă doi ostași, se desprinsese de țărm pierind în întuneric.

Otornes și cu Šyrmos stăteau de vorbă pe țărmul ostrovului, sub o salcie bătrână, cu ramurile aplecate în apă.

— Toată noaptea te-am simțit frământându-te, Otornes. Te înțeleg, căci am trăit și eu clipe grele, când am plecat cu inima sfîșiată din ținuturile mele pustiite de dușmani.

— Au pierit cei mai buni luptători ai mei. Și ne mai așteaptă încă o luptă, poate ultima...

— Alexandru e destul de înțelept ca să-și cruțe ostașii obosiți. Soarele a răsărit și s-a culcat numai de cinci ori, de când i-am atacat la defileu, aproape de Nausipara. Poate că regele așteaptă să terminăm proviziile.

— Alexandru n-are răbdare să aștepte prea mult. Doar tu mi-ai spus că se pregătește să pornească împotriva perșilor. Cît despre provizii, nu ducem deocamdată grijă. Chiar dacă se termină, în fluviu se află destul pește. În orice caz, la noapte va trebui să fim atenți. Și dacă ai observat că nu pot să dorm, mai este și altceva care mă neliniștește.

— Ghicesc la ce te gîndești. Tezaurul !

— Da, ai dreptate, e vorba de tezaur. Dacă din întîmplare se descoperă intrarea în tunel ? N-ar fi bine să mergem la grotă să încercăm să-l luăm de acolo ?

— Ce vorbești, Otores ? Dacă ne prinde Alexandru ?

— Gîndește-te că afară de tezaur, acolo se află și vasele pentru ofrandă, și chipul sacru al zeiței Bendis. Zeii ne vor pedepsi dacă dușmanii vor pune mîna pe ele.

— Crezi că au bănuît ceva ?

— Dacă în mijlocul nostru s-a strecurat vreo iscoadă macedoneană ? Alexandru pare un copil, dar e viclean și are buni sfătuitori.

— Le-ai spus celor care ne-au însoțit, cînd am fugit din cetate, să-și țină gura ?

— De asta nu mă tem. Dar nu vezi că ostașii macedoneni se tot învîrtesc cu bărcile aproape de intrarea în grotă ? Trebuie să mergem, Syrmos, să luăm tezaurul de acolo.

— Ai dreptate, Otores. Și apoi, decît să mă închin lui Alexandru, mai bine mor în luptă. Uite, jur pe Donaris, grăi solemn tribalul, sărutînd unda. Atunci, adăugă el, cum se înnoptează bine, pornim spre cetate. Zeii să ne aibă în paza lor !

— Nobile Syrmos ! Poate că în curînd Gebeleizis ne va chema în lăcașul său, din împărăția cerului fără margini. Hai să ne înfrățim. Am luptat împreună și dacă tot împreună vom pieri, zeii milostivi se vor îndura poate de noi și ne vor lăsa alături unul de altul, după moarte. Dacă trăim, să rămînem frați toată viața.

Și Otornes scoase pumnalul din teacă. Nici Syrmos nu întârzie să-l scoată pe al său. Cîteva clipe mai târziu, două șuvițe de sînge se împreună.

Nu departe de ei, ascuns în frunzișul des, Magas asistă la jurămîntul lor de a lupta pînă la moarte împotriva dușmanului.

Se străduise să nu piardă nici un cuvînt din vorbele celor doi conducători.

Cînd cei doi începuseră să vorbească despre comoara din grotă, grecul rămăsese nemișcat, ciulind urechile. Ce bună idee avusese, urmărindu-i ! „Să chibzuiesc bine. Pe zei, riscul pe care l-am făcut, trebuie răsplătit. Să merg la Alexandru ca să-i spun de grotă ? Cred că așa face însă o prostie ! Și așa, la miezul nopții, dacă planul nostru nu va da greș, îi va avea în mînă pe dușmanii săi. De ce să nu pun eu mîna pe tezaur ? Să aștept aici, pe ostrov, pînă ce Otornes și Syrmos se vor întoarce cu barca încărcată ? Dar dacă vor ascunde comoara în altă parte ? Fie ce-o fi, la noapte mă iau după ei, ca să știu unde se află ascunzătoarea. Dacă va trebui să fac două drumuri, pînă ajung ei aici, pînă au să ascundă o parte din comoară și se vor întoarce iar, eu am timp să caut locul comorii și să anunț straja. Dacă-i vor prinde lîngă malul fluviului, n-o să-i întrebe nimeni ce caută acolo, căci vor fi bucuroși că-i au în mînă. Iar ei, în nici un caz n-au să spună de ce au venit acolo. Mai bine tac din

gură, fără să-i spun lui Syraxos că mă duc undeva. Până la miezul nopții voi fi înapoi“.

După ce tribalul și getul plecară, Magas ieși din tufiș.

Nu știa însă că tot așa cum cei doi nu bănuiseră că Magas ascultase tot ce vorbiseră, nici grecul nu observase că Reciper, pe care purtarea ciudată din ultimul timp a acestuia îl cam pusese pe gânduri, îl urmărise la rîndul său.

Peste cîteva clipe, fugi în goană la Otornes, spunîndu-i că grecul trăsese cu urechea la vorbele lor.

— Și eu bănuiam ceva de la un timp, spuse Otornes. Dacă la noapte Magas ne va urmări, atunci înseamnă că acestui ticălos îi datorăm înfrîngerea noastră. Reciper, urmă el, să fii cu ochii pe el. Eu și cu Syrmos mergem să aducem tezaurul înapoi. Dacă Magas vine după noi, să-l lași în pace. Tare mult aș vrea să stau de vorbă cu el în grotă. Pereții nu grăiesc și vor păstra tăcere, dacă vor vedea ceva.

— Frate, dacă Magas îi va anunța pe macedoneni ?

— E prea lacom ca să lase comoara. Acum cu atît mai mult trebuie s-o luăm de acolo.

— N-ar fi mai bine să-l strîngem pușin de gît pe Magas ?

— Avem timp pentru asta, acolo, la grotă. Poate

aflăm și alte lucruri de la el, dacă se va vedea încolțit.

Cînd se lăsă noaptea, Syrmos și Otornes urcară într-o monoxilă, vîslind ușor spre celălalt mal. Traseră barca lîngă perete, stînd cîteva clipe nemișcați. Sus, pe deal, nu se auzea nimic.

Deodată, atenția lui Otornes fu atrasă de ceva agățat de peretele abrupt. Aducea parcă a trup omenesc. Uităndu-se mai bine, desluși că era într-adevăr un trup. Capul îi atîrna în apă, iar picioarele îi erau prinse în niște rădăcini.

— Nu știu cum a ajuns trupul acestui luptător aici. Să fi fost urmărit pînă aici de macedoneni și ucis? Sau poate o fi straja?

— Cine era de pază aici în noaptea atacului? Întrebă Syrmos.

— Synda. Cred că s-a urzit un adevărat complot.

După ce înlăturară ierburile și bolovanul, pătrunzînd în grotă, Syrmos aprinse torța. Otornes trase trupul celui mort înăuntru. Clătină din cap, mîhnit. Era, într-adevăr, Synda, getul care ceruse să facă de strajă.

— Cred că a fost lovit puternic și s-a prăvălit, rămînînd agățat de ierburi, spuse Syrmos.

— Pesemne că și celelalte străji au avut soarta sârmanului Synda, adăugă Otornes.

— Cine crezi că a fost trădătorul?

— Eu mă gîndesc la Magas. Ce rost ar fi avut altfel să asculte ce vorbim? În orice caz, sînt gata să jur pe zei că l-a ajutat cineva. Singur nu putea pătrunde pînă la ostașii ce vegheau. Poate că unul de-ai noștri a fost complicele acestui ticălos. Și ce supus părea Magas! E drept că în ochi i se citea viclenia.

— Lacom cum este, s-a gîndit că va primi o răsplată frumoasă.

— Frate Syrmos, eu zic să-l așteptăm aici, să vedem dacă ne urmărește.

Otornes se uită prin deschizătura grotei. Afară, pe fluviu, aproape de tot, se auzeau niște vîsle bătînd ușor apa.

— Stinge torța, frate, dacă gîndul care mi-a încolțit în minte e bun, Magas va fi în mîinile noastre.

În grotă se lăsă apoi tăcere.

Magas încetă să mai vîslească. Se apropie încet de mal, puțin mai într-o parte de monoxila care, desigur, era a celor doi. Îi urmărise la plecarea de pe ostrov și așteptase ca să se îndepărteze binișor, să nu se simtă că cineva este pe urmele lor. Nu știa că Reciper îi pîndea fiecare mișcare.

Magas mai așteaptă puțin, ascuns lîngă mal.

Văzu că Otornes și Syrmos ies din grotă cu mîinile goale.

„Probabil că au renunțat să ia comoara, gîndi el. Chiar dacă au de gînd să se întoarcă înapoi, va trece destul timp. Pînă atunci eu voi găsi comoara. Voi fi lipsit de grijă toată viața. Trebuie să acționez repede de tot“.

Magas răsuflă liniștit cînd îi văzu pe Otornes și Syrmos depărtîndu-se. Mai așteaptă cîteva clipe, apoi înlătură ierburile și bolovanul, pătrunzînd în grotă. Îi era frică să lumineze, așa că merse un timp bîjbîind. Orbecăind prin întuneric, reuși să găsească gura tunelului. Ajuns acolo, aprinse torța. După ce mai merse cîteva pași, urcînd niște trepte cam alunecoase, Magas zări ușița, adînc vîrîită în perete, ca o firidă. O deschise și intră în grota unde bănuia că se află tezaurul.

La vederea vaselor de aur și de argint, grecul rămase încremenit pe loc.

Intr-o phiale, cupă de argint grecească, scînteiau numeroase monede. Multe din ele erau de bronz, dar grecul nici nu le băgă în seamă aproape. Se repezi asupra celor de aur și de argint, cercetîndu-le. Inima îi bătea repede, repede de tot. Erau monede de aur histriene, drahme, cu vulturul de mare pe o parte și cei doi Dioscuri pe cealaltă parte.

Ochii lui Magas străluciră, ca ai unei bufnițe.

În alt vas, tot de argint, erau monede callatiene, cu chipul Demetrei și al lui Heracles, ba și stateri

cizicieni de electrum, drahme și tetradrahme mai noi, de la Filip al II-lea.

Rămase cu adevărat uluit cînd văzu într-un mic vas făcut de localnici, cu un brîu alveolar pe margine, numărate inele de aur curat. Ce avere avea în fața ochilor !

Cu mîinile tremurînde, scoase din sîn pungile cu bani pe care le luase cu sine, începînd să îndese în ele monedele ademenitoare. Nu va lăsa nimic, nimic, va lua și cupele cu el ! Scormoni prin toate colțurile grotei, trîntind vasele și zdrobind statuetele.

Deodată, un zgomot ușor îl făcu să ciulească urechile. Parcă se auzeau pași ! Magas încremeni. Doar nu venea cineva ! Dacă erau cei doi ? Ce prostie făcuse că-i lăsase să plece ! Mai bine-i anunța pe macedoneni ! Dacă-l găseau în grotă, era pierdut. Zei, milosti-viți-vă !

Deodată, ușa se deschise. Magas închise ochii, înspăimîntat. Îngălbeni de frică atunci cînd îl văzu intrînd înăuntru pe Otores, urmat de Syrmos. Fetele le erau înspăimîntătoare.

— A, tu erai aici, Magas ? Bine te-am găsit ! Ce faci ? Păzești comoara, să n-o ia cineva ? spuse Otores, batjocoritor.

Magas nu putea scoate nici o vorbă. Gura îi era încleștată. Tremura din toate măduarele. Cupa de argint pe care o ținea în mînă căzu la pămînt.

— Ticălosule ! Ne-ai vîndut pentru bani și tot din cauza banilor ai să mori !

Magas se simțea prins ca un animal în capcană. Se uita la amîndoi, îngrozit.

Otornes se mînie strașnic, văzînd sfărîmăturile statuetelor.

O ură puternică îl copleși.

— Ai profanat chipul zeiței. Asta e destul ca să mori, netrebnicule ! spuse el scoțînd pumnalul.

Syrmos îl apucă însă de braț.

— Oprește-te puțin, Otornes. Ce folos avem dacă-l omori și nu afli cine l-a ajutat ?

Otornes rămase cu pumnalul în mînă. Avea dreptate conducătorul tribalilor.

— Vorbește, năpîrcă ! Cine te-a ajutat în planurile tale ?

— Nu sînt vinovat, Otornes ! Nu știu nimic !

— Nu știi ? Cine a omorît străjile ? Ce-ai căutat pe ostrov ? Reciper te-a văzut cînd ne-ai pîndit lîngă malul apei.

— Cum ai ajuns aici ? Spune, Magas ! îl întrebă și Syrmos.

Grecul își dădu seama că era încolțit. Încercă să nege, dar simțînd sub gît vîrful pumnalului, renunță să mai tăgăduiască.

— Spun, spun tot, dacă-mi cruțați viața, bolborosi el.

— Asta n-o să-ți făgăduim. Dacă mai stai însă în cumpănă, te străpung, Magas. Cine te-a ajutat ?

— Syraxos, mărite Otores.

— Syraxos ? Nu minți ?

Lui Otores nu-i venea să creadă. Syraxos, tocmai Syraxos ? Dar de ce o făcuse ? Imediat își aduse însă aminte de purtarea lui la adunarea sfatului uniunii, de privirile piezișe pe care acesta i le arunca. Grecul nu mințea. Syraxos îl însoțise pe grec când venise pe ostrov. Înseamnă că urmărirea fusese doar un șiretlic. Și tocmai pe el îl pusese mai mare peste străji !

— Trebuie să ne grăbim, Syrmos. Cine știe ce mîrșăvie se mai pune la cale pe ostrov. Syraxos are straja în mînă.

Magas se tîrî la picioarele getului. Otores îl înlătură cu scîrbă. Grecul își citi sentința în ochii lui. „Chiar dacă mor, nici voi nu veți mai avea mult de trăit“, gîndi el. În disperarea care-l cuprinsese înaintea ultimelor clipe, se ridică în picioare, încercînd să-l muște pe Otores de mînă. Syrmos îl prinse de umăr, ținîndu-l strîns.

— Iertare, iertare, gemu din nou grecul.

— Ești un nemernic, Magas. Vipea pe care o încălzești la sîn mușcă totdeauna. Te pregăteai să trăiești ca un rege, acum gătește-te să mori ca un cîine. Primește-ți răsplata cuvenită !

— Îndură-te ! gemu trădătorul.

Otores, ridicînd pumnalul, îl repezi spre Magas, înfigîndu-i-l în inimă pînă la prăsele.

Magas holbă ochii, dînd să mai spună ceva. Se prăbuși înșă la picioarele celor doi, rămînînd încremenit pentru vecie.

Otornes îi înlătură stîrvul într-o parte, cu dispreț.

Încărcînd tezaurul în monoxilă, Otornes și tribalul trecură fluviul. Străjile erau la posturile lor. Reciper dormea. Deși lăsase vorbă unui războinic să-l trezească cînd se vor ivi cei doi, lui Otornes i se păru mai nimerit să-l lase să doarmă. Syraxos, așa cum bănuiau, nu era nicăieri.

Îngropară în grabă cele aduse din grotă în mijlocul ostrovului, la rădăcina unei sălcii bătrîne.

— Unde-o fi acum Syraxos, frate ? Întrebă Syrmos.

— S-ar putea să fie în partea cealaltă. Să mergem după el !

— Să luăm cu noi cîțiva războinici ?

— E mai bine să mergem numai noi amîndoi. Nu trebuie să facem larmă. Syraxos poate se teme și ar bănuși imediat ceva.

Syrmos își pipăi pumnalul. Era acum rîndul lui să plătească fărădelegea !

Aproape de miezul nopții, Syraxos, văzînd că grecul nu apare, plecă în căutarea lui, fără să-l găsească în culcuș.

Hotărî să nu-l mai aștepte. La colțul ostrovului, Antipatros îl aștepta deja cu cîțiva ostași.

— Gata ? Întrebă el în șoaptă.

— Nu știu unde este Magas. Să fi pățit ceva ?

— Lasă-l acuma pe Magas, nu-i nevoie de el acum. Du-te și atrage-i înapoi pe Otornes și Syrmos. După ce-i prindem, trebuie să înlăturăm și celelalte străji. Ostașii noștri așteaptă gata pregătiți pe mal, pentru a veni aici cum le vom da de veste.

— Cîți ostași ai cu tine, Antipatros ?

— Destui ca să prindem zece oameni ca șefii acestor sălbatici. Hai, du-te, Syraxos, e timpul să nu pierdem vremea în zadar.

Conducătorul sucilor simți disprețul din vorbele macedoneanului. Ce-i mai păsa însă acum ! Numai la gîndul că vor fi înlăturate toate piedicile spre mărire, își simțea sufletul mulțumit.

Pe măsură ce înainta spre mijlocul ostrovului, Syraxos micșoră pașii, strecurîndu-se cu grijă. Nu strica să fie prevăzător. Cînd se apropie de bordeiele unde războinicii dormeau, el se opri cîteva clipe în loc. Avea impresia că se aud voci cunoscute. Distinse vocea groasă a lui Syrmos și pe cea a lui Otornes, mai moale. Desluși cîteva cuvinte, iar cînd își auzi numele, tresări. Să fi fost descoperit ? Se retrase tiptil, tiptil. Staturile uriașe ale celor doi se iviră sub coroana bogată a unei sălcii. Veneau drept spre el. Syraxos mai făcu cîteva pași înapoi. „Dacă

ne-au aflat planurile, sînt pierdut. Acum e momentul să-i atrag spre locul unde aşteaptă Antipatros." Syraxos se depărtă o bucată bună de drum, apoi rupse o creangă. Fără să se mai ascundă, fugi spre colţul ostrovului. Auzea în spate paşii rezezi ai duşmanilor săi de moarte, care-l simţiseră.

Syraxos năvăli chiar lîngă tufişul unde era Antipatros.

— Vin, spuse el, gîfîind. Pregătiţi-vă !

Tribalul şi getul abia ajunseră lîngă copacii unde erau ascunşi macedonenii, că aceştia şi săriră asupra lor, în-lănţuindu-i. Syraxos apăru şi el, rînjind. Getul pricepu că picaseră în capcană.

— Erai înţeles cu Magas, cîine ! Ai să mori şi tu cu noi !

Syraxos nu mai apucă să-şi scoată pumnalul, căci Otorhes, smulgîndu-se din mîinile soldaţilor, îl lovi fulgerător, străpungîndu-i inima. Căzură aproape în acelaşi timp la pămînt, fiind lovit şi el mortal de Antipatros, care se temea să nu se trezească războinicii geţi şi tribali.

Profitînd de învălmăşeală, Syrmos scăpă din mîinile soldaţilor, dar nu reuşi să fugă decît vreo cîţiva paşi, căci lovit şi el de Antipatros se împletici şi căzu grav rănit. Macedonenii îl suiră în barcă, trecîndu-l dincolo. Cîţiva dintre oşteni se răspîndiră spre marginile ostrovului pentru a înlătura străjile.

Curînd, sute de ostaşi macedoneni năvăliră pe ostrov.

Geții și tribalii, deși luați pe neașteptate, luptară cu croism, dar fură măcelăriți aproape cu toții. Numai Reciper cu câțiva tovarăși se strecurară într-o barcă și reușiră să scape, depărtându-se de ostrov.

Zadarnic încercară macedonenii să-i ajungă. Ascunși de întuneric, fugarii își pierdură urma.

Zgomotul luptei se stinsese. Ici și colo, pe ostrov, răsunară multă vreme vaietele războinicilor geți și tribali răniți de moarte.

Cînd Syrmos își reveni din leșin, doi ostași îl luară ducându-l în fața lui Alexandru. Alături de rege se aflau ceilalți nobili din suita sa. Conducătorul tribalilor, abia trăgîndu-și răsuflarea, palid la față din cauza sîngelui pierdut, înfruntă privirea lui Alexandru. Acesta, furios, se sculă în picioare, apropiindu-se de prizonierul său. De unde avea acesta atîta tărie ?

— Închină-te în fața regelui, tribalule ! îi strigă Filotes.

— Eu nu ling ca un cîine credincios brațul care mă lovește, răspunse dîrz tribalul, privind cu dispreț la fiul lui Parmenion.

— Cîine ! Îndrăznești să ne înfrunți ? îl repezi din nou Filotes.

— Lasă-l, Filotes. Hei, Syrmos, nu era mai bine să te supui ?

— Mai bine mor, decît să îngenunchez în fața ta, Alexandre. Ai înecat toată Tracia în sînge și, setos de mărire și de faimă, vrei să cuprinzi și ținuturile fraților noștri geți.

— Cine mi se împotrivește, plătește scump, cum vei plăti și tu.

— Pe mine mă ai în mîinile tale, dar n-ai să poți învinge popoarele noastre și ura lor n-ai s-o înăbuși nici-odată. Dacă ura tuturor celor pe care i-ai supus prin foc și sabie se va revărsa ca un șuvoi, te va dărîma, Alexandre.

— De ce-l lași pe acest cîine să te batjocorească ! spuse mîniat Ptolemaios. Lasă-mă să-l pedepsesc așa cum se cuvine.

Alexandru îi făcu însă semn să stea la locul lui. Își dădea seama că Syrmos nu i se va închina, chiar de-l va supune la chinuri. Nu simțea nici o satisfacție să se arate crud față de un dușman învins și rănit pe deasupra. În fundul sufletului său admira bărbăția cu care acest sălbatic, rănit de moarte, îl înfrunta.

Dădu ordin să fie închis în încăperea din mijlocul cetății și să fie îngrijit.

Apoi trecu fluviul dincolo.

Trebuia să se pregătească de plecare. Era necesar să-i înfrîngă pe illiri, și asta cît mai repede, căci nu putea să amîne prea multă vreme campania împotriva lui

Darius, ale cărui corăbii se arătau amenințătoare la hotarele ținuturilor grecești.

Reciper și ceilalți câțiva geți, care scăpaseră în noaptea măcelului de pe ostrov, ascunși în tufișurile de pe celălalt mal, la o aruncătură de săgeată de tabăra macedoneană, priveau pe dealul cetății. Acolo era mare forfotă, căci, în dimineața următoare, Alexandru avea de gând să pornească împotriva illirilor.

Reciper nu putea să-și ierte faptul că adormise în noaptea aceea, în loc să-i aștepte pe Otorneș și Syrmos. Bănuia că aceștia erau morți. Îi părea rău că nu-l ucisese pe Magas. La gândul că poate cei doi putrezeau pe ostrov, un fior îi strânse inima.

Hotărî să meargă să le caute trupurile și să le ardă după datina veche.

La căderea nopții, însoțit de ceilalți geți, Reciper reuși să se strecoare neobservat spre ostrov. I se strânse inima de durere văzîndu-și tovarășii morți.

În celălalt capăt al ostrovului găsi corpul lui Otorneș, alături de cel al lui Syraxos, care zăcea cu fața în jos. La vederea căpeteniei moarte, Reciper nu-și putu opri cîteva lacrimi, cît îi era sufletul de aspru, călit în atîtea bătălii unde văzuse numeroși morți.

În pieptul lui Syraxos era înfipt un pumnal, pe care Reciper îl recunoscuse imediat. Era al lui Otorneș. Arma avea lama vîrîată cu totul în trupul mortului, afară fiind

numai mînerul galben, de os. Se vedea că acolo avusesé loc o luptă.

— Mă mir că Syraxos a fost ucis cu arma conducătorului nostru, spuse Roltes, unul din geți.

Reciper înțelese acum totul. Iată cine l-a ajutat pe Magas în mîrșăviile lui !

— Cred că ticălosul de Syraxos i-a atras încoace și Otornes, văzînd cursa, l-a ucis.

— Trupul lui Syrmos nu se vede nicăieri, spuse Namag.

Roltes, care se duse la marginea ostrovului, lîngă țărm chiar, se aplecă deodată, ridicînd un obiect strălucitor din nisip.

— Reciper, am găsit o fibulă !

Acesta o luă grăbit, privind-o cu atenție.

— E de la veșmîntul lui Syrmos. Cred că a fost prins de macedoneni și dus la cetate, sau poate pe malul drept.

Stătu un timp pe gînduri. Știa că Otornes și Syrmos se înfrățiseră, jurînd să lupte și să moară împreună. Și după moarte, trupurile lor trebuiau să stea tot alături, iar sufletele să se ridice la cer, eliberate de încătușarea trupească.

— Prieteni, rosti el. Eu cunosc un tunel care pornește din Donaris și răspunde pe cetatea Zimidava. Poate că Syrmos nu este mort. Trebuie să încercăm să-l scăpăm. Cine vrea să meargă cu mine ?

— Eu te însoțesc, Reciper, spuse Roltes.

Namag i se alătură. Ceilalți geți dădură din capete, în semn de încuviințare. Chiar dacă Syrmos nu este get, au luptat împreună și trebuie să încerce să-l salveze pe fratele iubitei lor căpetenii ucise.

Duseră trupul lui Otores în monoxilă și vîsliră cu atenție spre locul pe care li-l arăta Reciper. Intrarea în tunel nu fusese încă descoperită de macedoneni, căci bolovanul care acoperea grotă era la locul lui. Sus de tot, la capătul de sus al galeriei, nu se auzea nici o mișcare. Macedonenii dormeau sau mai curînd benchetuiau fără grijă, căci nu mai aveau nici un motiv să se teamă.

Reciper, după ce se convingse că în cetate este liniște, ridică scîndura știută, pătrunzînd în încăperea din mijlocul cetății. Plin de emoție și de bucurie îl văzu pe Syrmos acolo, legat. Tribalul însă nu se trezi, căci era istovit. Reciper simți că fratele căpeteniei lor nu mai avea multe clipe de trăit. Pierduse mult sînge. Veșmîntul i se lipise de trup, îmbibat. Încet, ca să nu simtă straja macedoneană ai cărei pași se auzeau în fața ușii, Reciper îl tîrî spre galerie.

Se opri însă cu răsufarea tăiată. În fața ușii se auziră pașii ostașului de pază, apoi timp de cîteva clipe se lăsă tăcere.

Reciper rămase pe loc, nemișcat. Cu pași ușori, se duse în spatele ușii, pregătindu-și arma.

Cînd ușa se deschise, scîrțîind, și macedoneanul intră înăuntru, Reciper îl lovi, apoi se aruncă asupra lui, prăvălindu-l. Ostașul icni scurt și vru să se împotrivească, dar Roltes izbi și el cu securea pe care o luase cu el, împrăștiindu-i creierii pe podea. Macedoneanul mai zvîcni de cîteva ori, apoi încremeni.

— Repede, repede, spuse Reciper. Luați-l pe Syrmos.

Transportîndu-l cu grijă prin tunel, geții îl duseră pe tribalul în agonie pînă la monoxilă. Trebuiau să se grăbească, să plece cît mai repede, căci luna ieșise dintre nori.

Roltes îl udă cu apă pe muribund. Syrmos se trezi din leșin, privind buimăcit în jur. Căuta să priceapă unde se află. Rosti ceva, dar Reciper și ceilalți geți nu prindeau decît frînturi de cuvinte. Numai de cîteva ori, lui Reciper i se păru că deslușește numele lui Syraxos, apoi cuvintele „tezaur“ și „ostrov“, dar probabil că Syrmos aiura.

Tribalul privi trupul lui Otores. Răsufli greu, iar din colțul buzelor i se prelingea o șuviță subțire de sînge. Îi veniseră ultimele clipe. Reciper și cu Roltes îl întinseră încet pe fundul monoxilei, alături de căpetenia lor.

Cu greu, tribalul rosti cîteva vorbe, întretăiate din cînd în cînd de gîfîieli repezi.

— Să ne ardeți împreună... sus... pe dealul din spatele cetății... Luați tezaurul... ostrov... Luptați...

Reciper încuviință din cap. Înțelesese. Simțea boabe de lacrimi curgându-i pe obraz. Lupta nu s-a sfârșit încă !

Syrmos, oftînd, închise ochii și rămase încremenit. Un zîmbet îi lumina fața aspră, chinuită.

Murise împăcat, între prietenii săi.

Sus, pe cer, un nor acoperi pentru cîteva clipe cornul de aur al lunii...

Barca, luminată de razele argintii ale lunii, plutea ca o nălucă peste ape, înspre Alutus, purtînd trupurile neînsuflețite ale celor doi conducători viteji, unul tribal și altul get, dar amîndoi frați...

DRAGI CITITORI,

Seria „Clubul temerarilor”, inaugurată cu numărul de față, își propune să vă ofere o nouă suită de povestiri bazate pe aventură, gen literar atât de atrăgător pentru voi. Veți întâlni în paginile acestor cărți personaje dârze, puternice, temerare, pline de iscusință, de simțul onoarei și de romantism, pe care le-ați îndrăgit dintotdeauna și al căror exemplu doriți să-l urmați.

Această serie a fost constituită din dorința de a vă satisface setea deosebită pe care o manifestați pentru literatura de aventură. Povestirile vor urmări întâmplări ieșite din comun, prezentând chipuri de eroi înzestrați cu o rară forță fizică și morală.

Latura educativă a acestei serii și bogatul său univers de cunoștințe dintre cele mai interesante vor fi subliniate de multiple date etnografice, geografice, botanice, zoologice etc., încadrate în complexul unor peripeții cât mai palpitante. Accentul va cădea astfel întotdeauna pe aventura dictată de lupta personajelor împotriva răului social sau pentru dobân-

direa unor cunoștințe deosebite într-unul din domeniile științei, caracterizându-se printr-un înalt umanism.

Sperăm că seria „Clubul temerarilor” vă va satisface în cea mai mare măsură gustul pentru literatura de aventuri și vă va da tot imboldul necesar pentru ca în viitor să vă numărați și voi printre acești eroi temerari.

*Următoarele două numere
ale seriei,
pe care veți avea ocazia
să le găsiți în curînd în librării,
semnate de GEORGE ANANIA,
vor apare sub titlul*

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

CORSARUL DE FIER

Redactor responsabil : TUDOR POPESCU
Tehnoredactor : GABRIELA TANASE

Dat la cules 07.05.1966. Bun de tipar 23.06.1966.
Apărut 1966. Comanda nr. 7520. Tiraaj 60 140. Hirtie
tipar sul de 50 g/m². Ft. 700×1000/32. Coli edito-
riale 1,94. Coli de tipar 2. A.T. 2463. C.Z. pentru
bibliotecile mici 8R—93.

Tiparul executat sub comanda nr. 60 288 la Combi-
natul Poligrafic „Casa Scintei”, Piața Scintei nr. 1,
București — Republica Socialistă România

Lei 1.50

EDITURA TINERETULUI

